

Ad secundū dicendum q̄ opposita mala canere eiusdē rōnis ē, psequi bona: s̄ vita re aliqua ipedimenta extrinseca h̄ ptinet ad aliā rōem: t̄ iō cautio distinguī a puidētia: q̄uis vtricq; ptineat ad vñā vtritē prudētiae.

Ad tertiu dō q̄ maloz q̄bōi vitāda occurrunt: qdā sūt que vt in plib⁹ accidē solēt t̄ talia cōprehēdi rōne possūt: t̄ h̄ ordina tur cautio vt totalr vtritē vlt min⁹ noce ant. qdā vō sūt q̄ ut in pauciorib⁹ t̄ causar accidit: t̄ h̄ cū sint infinita rōne cōprehēdi non possunt: nec homo sufficit ea p̄cavere: q̄nis per officium prudentie homo contra omnes fortune insultus disponere possit vt minus ledatur.

Einde sc̄ide

Rādū est de p̄tib⁹ subiectiuis prudētiae. Et q̄ de pruden tia p̄ quā aligs regit seipm ī dictū ē. R̄estat nūc dicē dū de sp̄eb⁹ prudētiae a qbus mltitudo gu bernat. Circa q̄s q̄rūt q̄tuor. p̄ vtrz legi positiua debeat ponī sp̄es prudētiae. 2° vtrz politica. 3° vtrz iconomica. 4° vtrz militaris.

Ad primum sic pro cedif. Ut q̄ regnatiua nō obeat ponī sp̄es prudētiae. Regnatiua. n. ordinat ad iusticiā; seruādā. dī. n. in. 5. ethi. q̄ p̄nceps ē custos iusticie. q̄ regnatiua magis ptinet ad iusticiā q̄ ad prudētiae. **P**. Sc̄dm plm in. 3. politi regnū ē vna sex sp̄ez politicas. s̄ nulla sp̄es prudētiae sumit fm̄ alias qnq; politicas que s̄ aristocracia: cymocracia: tyramis: olycratia: democratia. q̄ nec fm̄ regnū dī sumi regnatiua. **P**. Leges ponē nō solū ptinet ad reges: sed ēt ad quosdā alios p̄ncipatus t̄ ēt ad pplm. vtp; p̄ 3. fido. li. ethimol. s̄ p̄bs i. 6. ethicor ponit legis positinā p̄tē prudētiae inconuenient ḡ loco eius ponif regtua. H̄ s̄ qdā p̄bs dicit in. 3. politi. q̄ prudētiae ē p̄ p̄a v̄tus p̄ncipis. q̄ sp̄alis prudētiae debz esse regnatiua. **P**. dō q̄ sicut ex s̄ dictis patz: ad prudētiae pertinet regē t̄ p̄cipe. t̄ iō vbi inuenit sp̄alis rō regiminis t̄ p̄cepti in huma nis actib⁹: ibi ēt inuenit sp̄alis rō prudētiae. Manifestū ēt q̄ in eo q̄ nō solū seipf h̄t regere s̄ et cōitare p̄fecta ciuitatis vel regni inuenit sp̄alis t̄ p̄fecta rō regiminis. tāto. n. regumē p̄fecti? ē q̄sto vli? ē ad p̄la se extēdēs

ad vtiliorē finē attingēs. t̄ iō regi ad quē p̄t net regere ciuitatē v̄l regnū prudētia cōpetit fm̄ sp̄alem t̄ perfectissimā sui rōnem. t̄ pp̄ h̄ regtua ponit sp̄es prudētiae. **A**d p̄muz ḡ dō q̄ omnia que sunt v̄tutū moralium ptinet ad prudētiae sicut ad virgētē. vñ t̄ rō recta prudētiae ponit in diffinitōe v̄tutū moralū vt s̄ dictum ē. t̄ ideo etiā executio iusticie p̄t ordinat ad bonū cōe qd̄ pertinet ad officium regis indiget directōe prudētiae vnde iste due v̄tutes sunt maxime p̄p̄e regi. s. prudētiae t̄ iusticia fm̄ illud Jere. 23. **R**egnabit rex t̄ sapiēs erit t̄ faciet iudicium t̄ iusticiā in tra. qz t̄ dirige magis ptinet ad regem: exequi aut ad subditos. iō regnatiua magis poit sp̄es prudētiae que est directua: q̄ iusticie q̄ est executiua. **A**d sc̄d̄z dō q̄ regnū inf̄ alias politicas ē optimū regimen vt dī in. 8. ethicor. t̄ iō sp̄es prudētiae magis debuit dōnoaria regno: ita t̄ q̄ sub regnatiua cōprehēdans oia alia regimina recta: nō aut pueris q̄ v̄tuti opponunt. vnde non ptinet ad prudētiae. **A**d tertiu dō q̄ p̄bs denoiat regnatiuam a p̄ncipali actu regis q̄ est leges ponere: qd̄ ēt si oueniat alys nō couenit eis nisi fm̄ q̄ participat aliquid de regimine regis.

Ad secundum sic pro

cedif. Ut q̄ politica incōuenientē ponat p̄s prudētiae. Regnatiua. n. ē p̄s politice prudētiae: vt dictū ē. s̄ p̄s nō dī diuidi ī totū. q̄ politica non dī ponī alia sp̄es prudētiae. **P**. Sp̄es habituū distinguit fm̄ diuersa oba. s̄ eadē sūt que oporet regnate p̄cipe t̄ subditū exequi. q̄ politica fm̄ q̄ ptinet ad subditos nō dī ponī sp̄es prudētiae distincta a regnatiua. **P**. Uniq; q̄ subditoz ē singulare psona: s̄ qlibet singularis psona seipz sufficientē dirigere p̄tē prudētiae cōiter dictā. q̄ non opz ponī alia sp̄em prudētiae que dicat politica. **S**ed ēt qd̄ p̄bs dicit in. 6. ethicor. Eius aut que circa ciuitatē. h̄ gdez architectonica prudētiae legis positina. h̄ āt cōe nomē habet politica circa singulare existens. **P**. dō q̄ fuius q̄ imperiū mouetur a vñio: t̄ subditus a p̄ncipante: alr̄ t̄ q̄ irrōabilia t̄ inaīata moueanſa suis motoribus. nā inaīata t̄ irrōabilia agunē solū ab alio. nō aut ipsa agut seipz: qz nō h̄st dñnum sui ac̄ p̄ libez arbitriū: t̄ iō rectitudo regimis

ipsorum non est in ipsis: sed soli i motoribus: sed hoc
mines serui vel genus subditi ita agunt ab aliis
est perceptum quod tamen agunt seipso per liberum arbitrium
et id regni in eis quedam rectitudine regimur
per quam seipso diriguntur in obediendo principatibus.
et ad hanc primitus species prudentie que politica vocatur.
(¶) Ad primum ergo quod sic dictum est: regna
tua est perfectissima species prudentie. et id pru-
dentia subditorum que deficit a prudentia regi-
tua retinet sibi nomine coe ut prudentia dicatur
sicut in logicis contumacib[us] quod non significat
essentia retinet sibi nomine proprium. **(¶)** Ad se-
cundum dico quod diversa ratione obi diversificat ha-
bitum secundum speciem: ut ex dictis patrum. eadem autem ager-
et consideraret quidem a rege secundum universalis
rationem quod consideretur a subdito qui obedit
vniuersitati in diversis officiis multi obediunt
et ideo regnativa comparatur ad hanc politicanam
de qua loquuntur sicut ars architectonica ad
eum quod manu operatur. **(¶)** Ad tertium dico quod per prud-
entiam coiter dicta regit hunc seipsum in ordine ad
proprietatem bonum per politicanam autem de quod loquitur in or-
dine ad bonum coem.

Ad tertium sic pro

cedit. **G** q̄ iconomica non debeat pōi spēs prudētie: q̄ vt ph̄s dicit i. 6. ethi. prudentia ordinat ad bñ viuere totū: s̄ iconomica ordinat ad aliquē particularē finez: s̄ ad dimiti as: vt d̄ in p̄ethi. ḡ iconomica nō ē species prudētie. **P**. Sicut s̄ hītum ē: prudētia nō ē nisi bonoꝝ: s̄ iconomica pōt esse etiā maloꝝ. mlti. n. p̄tōres, puidi sūti gubernatōe familie. ḡ iconomica nō deb̄z poni spēs prudētie. **P**. Hic in regno iuēnit p̄ncipās & subditꝝ: ita ēt in domo. si ḡ iconomica est spēs prudētie sicut & politica: deb̄t etiā p̄nā prudētia poni sicut & regnatua: nō autēz ponif. ḡ nec iconomica d̄z poni spēs prudētie. **S** z 5 ē qd̄ ph̄s dicit in 6° ethi. q̄ illa rū. s̄. prudētiaꝝ q̄ se hēnt ad regimē multitu dinis. h̄ qdem iconomica. hec at legis positiua: h̄ aut̄ politica. **B** d̄b̄ q̄rō obi dinēr sificata fm̄ vle & particulare v̄l fm̄ totum & p̄t̄ dinēr sificat artes & v̄tutes: s̄ q̄nā dinēr sitatē vna ē p̄ncipalis respectu alter. **D** Ha- nifestū est aut̄ q̄ dom̄ medio mō se hēt int̄ vna singularē psonā & cinitatē v̄l regnū. nā sicut vna singularis psona ē ps dom̄: ita vna dom̄ ē ps ciuitatis v̄l regni. & tō sicut pru- dentia coiter dicta que ē regnatua vni disti

guis a politica prudētia: ita op̄ q̄ iconomia
distingueāb vtroq. ¶ Ad p̄mū ḡ dō q̄
diuitie coparant ad iconomicā nō sicut finis
vltim⁹: sed sicut iusta quedaz: vt d̄r in p̄ po-
lit. finis aut̄ vltim⁹ iconomicē est totū bene
viuē fm domesticā uersatōem. p̄hs aut̄ in
p̄ ethi. ponit exemplificando diuitias finem
iconomicē fin studiū plimor. ¶ Ad sc̄m
dō q̄ ad aliqua particularia q̄ sūt in domo
disponēda possūt aliqui p̄cōres puidē se ba-
bere. sed nō ad ip̄n totū bene viuere dome-
sticē uersatōis: ad qđ p̄cipue regrif vita vir-
tuosa. ¶ Ad tertīū dō q̄ p̄r in domo h̄z quā
dā filitudinē regiminis p̄ncipat⁹: vt d̄r i 8°.
ethi. nō tñ h̄z p̄fectā p̄tē regimis sic rex. z
iō nō ponis separatiꝝ pačna sp̄es prudētis sic
z regnatiua.

Ad quartum sic pro

cedet. **V**ñ q̄ militaris nō debeat ponī sp̄es prudētie. **P**rudētia n. 5 artē diuidit: vt d̄ i
ethi. sed militaris vñ eē quedā ars in reb⁹
bellicis: sicut p; p pl̄m in 3° ethi. ḡ mil. taris
nō debz ponī sp̄es prudētie. **P** Sicut mi
litare negotiū tñineſ sub politico: ita etiam
z pl̄a alia negotia: sicut mercator⁹ artificum
z alioꝝ huiusmōi. Sz fz alia negotia que sūt
i ciuitate nō accipitunt alioꝝ sp̄es prudētie
ḡ etiā neq; fm militare negotiū. **P** In re
bus bellicis pl̄imū valet militū fortitudo.
ḡ militaris magis ptinet ad fortitudinē q̄ ad
prudētiā. **Sed** 5 ē qd̄ d̄r puer. 24°. Cum
dispositiōe iniſ bellū: z erit salus vbi sunt ml̄
ta ſilia: sed cōſiliari ptinet ad prudētiā. ḡ in
rebus bellicis maxime necessaria ē aliqua
sp̄es prudētie q̄ militaris d̄r. **R** dicendū
q̄ ea q̄ fm artē z rōem agunf ſormia eē oꝝ
bis q̄ fm nām q̄ a rōne dimina ſūt instituta
nā aut ad duo intēdit. p̄ qdē ad regendum
vnāquāq; rē in ſeip̄a. **P** vō ad resistēdū ex
trinſecis ipugnatib⁹ z corruptiū. z ppi
hoc nō dedit ſolū aialib⁹ vim cōcupiſcible
q̄ quā moueantur ad ea que ſūt ſaluti eoꝝ ac
cōmoda: sz ēt vim irascibile p̄ quam aial reh
ſtit impugnatib⁹. vñ z in his q̄ ſūt fm rōem
n̄ ſolū opz eē prudētiā politicā p̄ quā dispo
nanſ ſuuenient ad ea q̄ ptinet ad bonū cōe:
sz etiā militarē p̄ quā hostiū insultus repel
lanſ. **A**d pmiū ḡ dō q̄ militaris pōt eē ars
fm q̄ hēt quasda regulas vtendi gbusdā ex
teriorib⁹ rebus: puta armis z equis: led fm

II

q̄ ordinat̄ ad bonū cōē b̄z magis r̄dem prudētie. **A**d secundū dicendum q̄ oia negotia q̄ sunt in ciuitate ordinat̄ ad aliq̄ p̄t culares vtilitaires. s̄z militare negotiū ordinatur ad tuit̄ eū totī boni cōis. **A**d tertīū dō q̄ executio militie p̄tinet ad fortitudinē: sed directio ad prudētiā: et p̄cipue f̄m q̄ ē in duce exercit⁹.

Einde vide
Drādū est de v̄tutib⁹ adiuncti prudētie que sūt q̄i partes potētales ipsius. **E**t circa h̄ q̄rum q̄tuor. p̄ v̄t̄ ebūlia sit v̄tus. 2° v̄t̄ sit sp̄alis v̄tus a prudētia distincta 3° v̄t̄ synesis sit sp̄alis v̄tus. 4° v̄t̄ gnomīn sit sp̄alis virtus.

Ad primum sic pro

cedit. **V**if q̄ ebūlia nō sit v̄tus. **O**: h̄ Augl in li⁹ de li⁹ arbitrio. v̄rtutib⁹ nullus male v̄t̄. h̄ ebūlia q̄ est bñ filiatina alig male v̄t̄. v̄l q̄ astuta filia excogitat ad fines malos seq̄ndos: aut etiā ad bonos fines seq̄ndos aliq̄ p̄tā ordinat̄: puta q̄ suras v̄t elemosynā det. q̄ ebūlia non est virtus. **P**. Vir⁹ p̄fectio qdaz ē: vt dō in 7° physi. s̄z ebūlia circa cōfiliū cōsistit q̄d importat dubitatōem v̄t̄ in q̄stōem: q̄ imperfectōis sūt. q̄ ebūlia non ē v̄tus. **P**. Virtutes sūt cōnexe ad inuicem vt s̄bituz ē. h̄ ebūlia nō est onera alys virtutibus. multi. n. peccatōres sūt bene filia tui: et mlti iusti sūt in filiis tardi. q̄ ebūlia nō est v̄tus. **S**z h̄ q̄ ebūlia ē rectitudō consilij: vt p̄bs dicit in 6. ethi. sed recta rō p̄ficit rōnē v̄tutis. q̄ ebūlia est virtus. **R**ō dō q̄ sicut s̄ dictum est: de rōne virtutis humane ē q̄d facit actum hois bonuz: inter ceteros aut̄ act⁹ homis. p̄priū ē ei filii: quia h̄ importat quādā rōis in q̄stōem circa agēda in ḡbus cōsistit vita humana. nā vita speculativa ē sup̄ia hois: vt dō in 10. ethi. Ebūlia aut̄ importat bonitatem filii. dō. n. ab eu qdaz est bonū et boly. qdaz ē filii q̄ bona cōfiliatio vel poti⁹ bñ filiatina. vnde manifestū ē q̄ ebūlia ē v̄tus humana. **A**d pm̄ q̄ dō q̄ nō ē bonū consilii siue aliḡ maliz siue in filiatō p̄sticuat: siue etiā ad bonū siue malas vias adiuueniat: siue etiā in speculatiis nō est bona rōcīnatiō: siue aliquis falsū cōcludat: siue etiā cōcludat v̄p̄ ex falsis

dictis: q̄ nō v̄tis cōueniēti medio. et iō v̄trūq̄ p̄dictoꝝ ē h̄ rōem eubulie: vt p̄bs dicit in 6. ethi. **A**d secundū dicēdum q̄ z̄li virtus sit cōntialr p̄fectio q̄dam: non tū oportet q̄ oē illud q̄ ē mā virtutis ip̄oret p̄fectiōem. oport̄. n. circa opa humana p̄fici p̄ virtutes et nō solū circa actus rōnis int̄ quos ē filium: sed etiā circa passiones appetitus sensitiui q̄ adhuc sūt m̄sto p̄fectiores. v̄l p̄t dīci q̄ v̄t̄ būana ē p̄fectio f̄m modū hois q̄ non p̄t p̄ certitudinē cōprehēdere v̄tate r̄p̄ sim plūm intuitu simplici: et p̄cipue in agib⁹ libus q̄ sūt v̄tingētia. **A**d tertīū dō q̄ in nullo p̄tōre in q̄stū būiusmodi inuenit ebūlia. oē. n. p̄ctm ē bñ bona filiatōem. regr. ē .n. ad bñ filiatōem nō solū adiuentio v̄l exco gitatio eo p̄ q̄ s̄e opportuna ad finē: h̄ et alie circūstātē. l. tps̄ grūs: vt nec nimis tardus nec nimis velox sit in filiis: et modus cōfiliātōis v̄t̄. l. sit firmus i suo filio: et alie huius mōi debite circūstātē q̄ peccatores peccando nō obseruant. q̄libet aut̄ v̄tuo us ē bene filiatōem in his q̄ ordinat̄ ad finē v̄tus: licet forte i aligbus p̄ticularib⁹ negotiis nō sit bñ filiatōem: puta i mercatiōib⁹ v̄l in reb⁹ bellis vel in aliquo būiusmodi.

Ad secundū sic pro

cedit. **V**if q̄ ebūlia nō sit v̄tus distincta a prudētia: q̄ vt p̄bs dicit in 6. ethi. v̄t̄ prudētis ēē bene filiari: sed h̄ pertinet ad ebūliam: vt dictū ē. q̄ ebūlia nō distinguīt a prudētia. **P**. Humani actus ad quos ordinantur ebūlia et virtutes p̄cipue specificant̄ ex fine: vt s̄bitū ē: sed ad eūdē finē ordinantur ebūlia et prudētia: vt dō in 6. ethi. non aut̄ ad quēdā p̄ticularē finē: h̄ ad cōēm finē totius vite. q̄ ebūlia nō ē v̄tus distincta a prudētia. **R**. In sciētis speculatiis ad eandē sciām p̄tinet ingrere et delinīnare. q̄ pari rōne in opatiis h̄ pertinet ad eandē v̄tū. h̄ ingrere p̄tinet ad ebūliā: decimina re aut̄ ad prudētiā. q̄ ebūlia non ē alia v̄t̄ a prudētia. **S**z h̄ q̄ prudētia ē p̄ceptiua: vt dō in 6. ethi. h̄. n. nō cōuenit ebūlia. q̄ ebūlia ē alia v̄tus a prudētia. **R**ō dō q̄ sic dictū est. s̄: v̄t̄ p̄pe ordinat̄ ad actū quem reddit̄ bonū: et iō oq̄ f̄m d̄fferētiā actū es se diuersas v̄tutes: et maxime quando non ē eadē rō bonitati in actibus. s̄. n. eēt eadem rō bonitatis in eis: tūc ad eandē v̄tutem